

**CREȘTEREA TRANSPARENȚEI ȘI STANDARDIZAREA
AFIȘĂRII INFORMAȚIILOR DE INTERES PUBLIC**

Aprob,

DACIAN JULIEN CIOLOȘ
Prim-Ministru

MEMORANDUM

De la:

Doamna Victoria-Violeta ALEXANDRU,
Ministrul pentru Consultare Publică și Dialog Civic

Domnul Ioan Dragoș TUDORACHE
Șeful Cancelariei Prim-Ministrului

Avizat:

Domnul Vasile DÎNCU,
Vice-Prim Ministru, Ministrul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice

Domnul Sorin Sergiu CHELMU
Secretar General al Guvernului

Domnul Petre TOBĂ
Ministrul Afacerilor Interne

Doamna Anca Dana DRAGU
Ministrul Finanțelor Publice

Domnul Bogdan PUȘCAȘ
Președinte, Agenția Națională pentru Achiziții Publice

Tema: Creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public

I. Context

Guvernarea deschisă reprezintă un deziderat al unei democrații participative, fiind în același timp și un factor important în modernizarea serviciilor publice și în general în creșterea gradului de încredere al cetățenilor în autoritățile publice. Acest memorandum stimulează o abordare proactivă

a domeniului transparenței de către autoritățile publice, fără a avea un impact asupra legislației și practicilor actuale privind protecția datelor cu caracter personal, documentelor clasificate, respectiv secretelor comerciale.

Legea nr. 544/2001 privind accesul la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare și normele de aplicare aprobate prin H.G nr. 123/2002, reprezintă un instrument juridic fundamental în practicarea unei guvernări deschise, eficiența aplicare a acestui act normativ, alături de alte prevederi legale complementare menționate în acte normative precum, **Legea nr. 176/2010** privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, **OUG 34/2006** privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, Legea nr. 233 din 2002 pentru aprobarea **Ordonanței Guvernului nr. 27/2002** privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, **Legea nr. 16/1996** - Legea Arhivelor naționale, **Legea nr.109/2007** privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice, completată și modificată prin **Legea nr. 299/2015**, **HG nr. 1480/2008** privind implementarea domeniului de internet gov.ro la nivelul administrației publice, sprijinind în mod direct transparența instituțională la toate nivelurile.

Potrivit *principiului transparenței* precum și al *principiului aplicării unitare*, astfel cum acestea sunt definite de legiuitor, autoritățile publice au obligația să-și desfășoare activitatea într-o manieră deschisă față de public, în care accesul liber și neîngrădit la informațiile de interes public să constituie regula, iar limitarea accesului la astfel de informații să fie doar o excepție, asigurând totodată respectarea și aplicarea legii în mod unitar, realizând principiile unei bune guvernări.

Cadrul normativ menționat derivă din spiritul și litera **Constituției României, art. 31** „Dreptul la informație”, menționând în mod expres faptul că „dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit”, iar „autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal”, concomitent cu respectarea angajamentelor României prin ratificarea unor importante documente internaționale de către Parlamentul României.

Perioada scursă de la adoptarea legii nr. 544/2001, legea cadru în materia accesului la informații de interes public și până în prezent a expus administrația publică locală și centrală multiplelor experiențe *practice* de lucru, noua realitate instituțională și noile practici solicitând o actualizare a modului de operare în domeniu și o adaptare la nevoile societății.

Astfel, inventarul disfuncționalităților în aplicarea legislației accesului la informațiile de interes public, așa cum rezultă acesta din analizele Ministerului pentru Consultare Publică și Dialog Civic (MCPDC) și ale altor structuri guvernamentale care preced existența acestuia, respectiv ale entităților neguvernamentale active în domeniu, indică oportunitatea și necesitatea *standardizării* formatelor de afișare a tuturor categoriilor de informații cerute în mod expres de legea cadru, respectiv de integrare a așteptărilor societății civile în această materie - în sensul publicării din oficiu a unor seturi de date, făcând parte din categoria informațiilor publicabile și prevăzute în legislația complementară prevederilor Legii nr. 544/2001.

Atât transpunerea așteptărilor societății civile privind creșterea transparenței în actul de guvernare, cât și promovarea unei imagini unitare și profesioniste, așa cum este subliniat în prevederile HG nr. 1480/2008 privind implementarea domeniului de internet gov.ro la nivelul administrației publice și în ghidul de identitate vizuală elaborat de Guvernul României, sunt fundamentale interconectate în implementarea unui management profesionist al comunicării dintre instituții și cetățeni.

În doar două luni de activitate, Ministerul pentru Consultare Publică și Dialog Civic a constatat, la nivelul a peste 200 de instituții centrale și locale (toate ministerele, Instituțiile Prefectului, toate Consiliile Județene precum și toate Primăriile municipiilor și primăriilor de sector) respectarea neuniformă și incompletă a prevederilor minimale vizând afișarea de informații de interes public, stipulate de Legea nr. 544/2001. Mai mult de jumătate din instituțiile analizate, nu aveau afișate pe pagina de internet bugetul pentru anul în curs sau bilanțul contabil pe anul anterior, cerințe expres menționate în legea cadru. Mai puțin de jumătate din cele 200 de instituții aveau publicate planurile anuale de achiziții, în luna ianuarie 2016, pentru anul trecut.

Informațiile minimale cerute de lege sunt afișate fie în rubrica *Interes public* fie în cea privind *Legislația*, în unele cazuri fiind afișate pe prima pagina a instituției, însă în majoritatea cazurilor fiind afișate pe pagini secundare sau subsecțiuni greu accesibile, creând impresia, și acolo unde datele existau, că acestea nu sunt publicate, sau că sunt în mod intenționat ținute departe de privirea publicului.

Aceste concluzii de primă etapă confirmă propriile observații ale structurilor guvernamentale însărcinate, anterior apariției MCPDC, cu urmărirea aplicării politicilor în domeniu (Direcția pentru Strategii Guvernamentale), ceea ce constituie un argument solid în direcția necesității standardizării informațiilor afișate de toate autoritățile publice vizate de acest memorandum și, în final, un argument pentru creșterea transparenței, la 15 ani de la adoptarea legii cadru în materie.

Într-o radiografie recentă a **Direcției pentru Strategii Guvernamentale** din anul 2015, se menționa că „nu s-a reușit o uniformizare a site-urile autorităților și instituțiilor publice, de aceea informațiile căutate sunt uneori greu de accesat” și că la momentul actual „încă nu sunt publicate pe site toate informațiile de interes public pentru care există obligația publicării din oficiu”. De altfel, demersul nostru continuă și dezvoltă acțiunile inițiate în anul 2013 de **Secretariatul General al Guvernului**, prin solicitarea cuprinsă într-o adresă a Secretarului General, de creștere a transparenței cu privire la cheltuielile prin afișarea datelor corespunzătoare pe site-urile ministerelor.

În același context, semnalăm existența unor practici de afișare proactivă a unor informații din registrul tematic identificat de societatea civilă ca fiind dovada unei guvernări transparente, la nivelul autorităților centrale, prezentul demers al celor doi inițiatori având implicit rolul de a multiplica aceste bune practici, la nivelul întregului aparat executiv central și din teritoriu.

Rapoartele societății civile semnalează la rândul lor, în mod independent aceleași aspecte disfuncționale mai sus amintite și neabordate uniform până în prezent, clarificarea acestora având și rolul de redobândire a încrederii cetățenești în instituțiile de guvernare.

După o experiență de 14 ani în monitorizarea legislației din domeniul transparenței (atât a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public și a Legii nr. 52/2003 - legea privind transparența decizională în administrația publică), cel mai recent raport al organizației neguvernamentale **Academia de Advocacy**¹ dat publicității la finalul anului trecut, indică dificultăți la nivelul instituțiilor în respectarea termenelor de răspuns al solicitărilor de informațiilor de interes public, aspect ce, pe fondul resurselor limitate de la nivelul autorităților este tratat în mod direct de prevederile memorandum, document ce încurajează publicarea din oficiu a cât mai multor seturi de informații relevante pentru societatea civilă.

În același timp, analizele unei alte entități neguvernamentale - **Societatea Academică din România** ne arată, în mod obiectiv, necesitatea reală a „lărgirii spectrului de informații ce trebuie publicate din oficiu” și „stabilirea unui format standard pentru site-urile instituțiilor publice, care să includă

¹ Academia de Advocacy - „M-am decis să mă implic”, București, Decembrie 2015.

anumite rubrici obligatorii”. Nu în ultimul rând, Societatea Academică din România semnaleză necesitatea publicării informațiilor în format editabil.²

În ceea ce privește transparența achizițiilor publice, un recent proiect derulat de asociația **Freedom House** și **Oficiul de Luptă Antifraudă**: „Expertiză și legislație pentru protecția sporită a intereselor financiare ale UE”, subliniază necesitatea transparenței etapelor de execuție ale contractelor de achiziție publică, în scopul prevenirii posibilelor fraude.³ O altă organizație specializată în urmărirea transparenței din domeniul achizițiilor publice, **Institutul pentru Politici Publice**, aprecia în 2015 în cadrul unei cercetări⁴ realizată pe un eșantion de 114 autorități centrale și locale că este necesară „o creștere a transparenței la toate nivelurile de management cu privire la proiectele implementate cu fonduri externe nerambursabile, în condițiile diagnosticării profilului din care rezultă cea mai mare incidență de nereguli în achiziții publice.”

Pe acest fond reamintim importantul moment al aderării României, încă din anul 2011, la **Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă (Open Government Partnership - OGP)**, țara noastră exprimându-și dorința de a angaja politici publice orientate către o guvernare deschisă, responsabilă față de cetățean și, în același timp, performantă în gestionarea resurselor publice, prin promovarea transparenței guvernamentale, încurajarea participării civice la viața publică, folosirea noilor tehnologii în administrație și combaterea corupției. Aceste obiective s-au reflectat în primele angajamente ale Guvernului României, asumate prin Memorandumul de aprobare a primului Plan național de acțiune OGP (iulie 2012-iunie 2014), eforturile României în această direcție continuând. În acest sens, prin Planul național de acțiune instituțiile trebuiau să publice informațiile de interes public în format deschis pe platforma <http://transparență.gov.ro>, platformă ce era preconizată a fi finalizată la finele anului 2014. Amintim în acest context angajamentele din cadrul planului național de acțiune 2014-2016, în sensul publicării periodice de către autoritățile publice de seturi de date în format deschis, pe platforma <http://data.gov.ro>.

Concomitent, odată cu adoptarea prin H.G nr. 215/2012 privind aprobarea **Strategiei Naționale Anticorupție pe perioada 2012 – 2015**, a Inventarului măsurilor preventive anticorupție și a indicatorilor de evaluare, precum și a Planului național de acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2012-2015, România și-a asumat obiectivul prioritar al transparenței decizionale în combaterea corupției. Autoritățile și instituțiile publice care au aderat la Strategia Națională Anticorupție și-au asumat obligația de a asigura accesul neîngrădit la informațiile de interes public, transparența procesului decizional și consultarea membrilor societății civile în cadrul acestui proces.

Toate aceste elemente explică stabilirea, în cadrul **Programului de Guvernare** asumat, la capitolul III Plan de măsuri, punctul 3.1 Administrație eficientă, importantului obiectiv prioritar de: *„simplificare și armonizare a legislației administrației publice. Transparentizarea activității acesteia prin îmbunătățirea accesului la informațiile de interes public și transparență decizională. Instituirea practicii consultării prealabile a cetățenilor în luarea deciziilor administrative”*.

Din Programul de Guvernare al Cabinetului Dacian Cioloș se desprind și principiile care au stat la baza elaborării Hotărârii de Guvern nr. 961/ 9 decembrie 2015, privind organizarea și funcționarea, în decembrie 2015, a Ministerului pentru Consultare Publică și Dialog Civic, MCPDC – instituție creată să elaboreze și să pună în aplicare planul de măsuri aferent Programului de Guvernare în

² Societatea Academică din România, Transparența instituțională în România și Republica Moldova, Studiu asupra respectării legilor 544/2001 și 982/2000, București, Ianuarie 2016.

³ Pagina de internet Freedom House: <http://freedomhouse.ro/achizitii/la-zi/>

⁴ Institutul pentru Politici Publice - Studiul „Consolidarea unui sistem eficient de control pentru prevenirea fraudelor cu fonduri europene în noile membre, în perioada 2014-2020, studiu comparat: România - Bulgaria - Ungaria - Croația”, București, Mai 2015.

domeniul transparenței decizionale, al guvernării deschise și al colaborării cu societatea civilă, exercitând funcția de reglementare și sinteză, asigurând elaborarea cadrului normativ și instituțional necesar pentru realizarea obiectivelor strategice din acest domeniu (art. 3 alin. 1 lit. a și b).

În concluzie, în acest amplu context subliniem încă o dată faptul că accesul liber și neîngrădit al persoanei la orice informație de interes public, constituie unul dintre principiile fundamentale al relațiilor dintre cetățeni și autoritățile publice, în conformitate cu legea fundamentală a României, legislația subsecventă, inclusiv acordurile și practicile internaționale ratificate și asumate de către țara noastră. Cu privire la aspectele vizând **aplicarea Legii nr. 52/2003 privind** transparența decizională în administrația publică și a legislației conexe, Ministerul pentru Consultare Publică și Dialog Civic va iniția un demers distinct ulterior, de eficientizare/standardizare a procedurilor de consultare publică.

II. Obiective

În contextul priorităților Programului de Guvernare și în conformitate cu legislația în vigoare privind accesul la informații de interes public și a legislației complementare, Ministerul pentru Consultare Publică și Dialog Civic și Cancelaria Primului-Ministru României prezintă **modelul de standardizare a afișării informațiilor de interes public**, cât și setul de informații/documente pe care ministerele și celelalte autorități ale administrației publice centrale, companiile, agențiile și alte instituții din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea acestora, precum și instituțiile prefectului, le vor afișa pe site-urile proprii, spre informarea publicului, în termen de **două săptămâni** de la data publicării memorandumului pe site-ul Guvernului României.

Principale **obiective** ale inițierii Memorandumului sunt:

- Transparentizarea activității autorităților administrației publice centrale și a instituțiilor din subordinea/coordonarea acestora, în scopul eficientizării informării publicului și prevenirii corupției în sectoarele prioritare;
- Creșterea accesului publicului la informațiile de interes public, prevăzute minimal de lege și suplimentar, cerute insistent de societatea civilă;
- Îmbunătățirea proceselor de structurare a informațiilor și de comunicare a acestora în spațiul public;
- Uniformizarea modului de aplicare a legislației din domeniul accesului la informații de interes public;
- Creșterea capacității autorităților publice de furnizare a informațiilor de interes public pentru cetățeni.

Scopul final al acestui demers constă în practicarea unei guvernări participative și deschise cu respectarea aceluiași standarde la toate palierele executivului.

III. Rolurile Ministerului pentru Consultare Publică și Dialog Civic, Cancelariei Primului-Ministru, ministerelor precum și al instituțiilor subordonate/coordonate respectiv al reprezentanților Guvernului în teritoriu

Ministerul pentru Consultare Publică și Dialog Civic, MCPDC - principalul inițiator al Memorandumului, potrivit competențelor sale prevăzute de H.G. nr. 961/2015, îndeplinește funcția de autoritate de stat, prin care se asigură exercitarea controlului aplicării unitare și respectării reglementărilor legale în domeniul consultărilor publice și al dialogului civic, precum și în ceea ce privește implicarea societății civile, fie că este vorba despre organizații sau cetățeni, în procesul de guvernare.

Rolurile în aplicarea prevederilor prezentului Memorandum se referă la următoarele aspecte:

- Ministerul pentru Consultare Publică și Dialog Civic are rolul de a elabora modelele standardizate, de a susține și monitoriza implementarea prezentului memorandum de către ministere, celelalte autorități ale administrației publice centrale, instituțiile din subordinea/coordonarea/autoritatea acestora, precum și instituțiile prefectului.
- Cancelaria Primului-Ministru asigură asistența necesară ministerelor și tuturor autorităților menționate pentru implementarea prezentului Memorandum;
- Ministerele și celelalte autorități ale administrației publice centrale și alte instituții din subordinea/ coordonarea/autoritatea acestora pun în practică (inclusiv actualizează lunar, precum este prevăzut în mod expres în Memorandum), măsurile prevăzute prin prezentul Memorandum;
- Instituțiile prefectului au rolul de a pune în practică (inclusiv de a actualiza lunar, precum este prevăzut în mod expres în Memorandum), în plan local, măsurile prevăzute prin prezentul memorandum.

MCPDC, alături de Cancelaria Primului-Ministru, exercită și rolul de urmărire a aplicării prevederilor Memorandumului, informând în colaborare cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, structurile asociative ale administrației publice locale (Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România - UNCJR, Asociația Municipiilor din România - AMR, Asociația Orașelor din România - AOR și Asociația Comunelor din România - ACOR), în vederea preluării de bune practici pentru asigurarea unei administrări participative ale comunităților locale.

IV. Direcții de implementare

Prin prezentul Memorandum, MCPDC respectiv Cancelaria Primului-Ministru propun ministerelor și celorlalte autorități ale administrației publice centrale și instituțiilor din subordinea/coordonarea/autoritatea acestora, precum și instituțiilor prefectului, să afișeze, de o **manieră standardizată (locuție și format)**, informațiile minimal prevăzute în Legea nr.544/2001 privind accesul la informațiile de interes public, furnizând, în același timp, *ex officio*, **un set de informații solicitate în mod frecvent de societatea civilă/asumate de actuala Guvernare**, după cum urmează.

În cazul instituțiilor din sectorul de apărare națională, ordine și siguranță națională publicarea informațiilor prevăzute de prezentul memorandum se va face cu respectarea normelor legale în vigoare cu privire la protecția informațiilor clasificate. Vor fi exceptate și informațiile confidențiale sau nepublice, așa după cum acestea sunt definite în actele normative aflate în vigoare.

Astfel, afișarea informațiilor pe site se va realiza după următoarea structură, **în format deschis** (în acest scop va fi folosit ca document de referință ghidul pentru publicarea datelor deschise disponibil la adresa <http://ogp.gov.ro>), care va cuprinde trei secțiuni:

I. Despre instituție

II. Informații de interes public

1. Solicitări
2. Buget
3. Bilanț
4. Achiziții publice
5. Declarații de avere și interese
6. Situația drepturilor salariale și tipurile de beneficii
7. Formulare tip

III. Contact

Pentru asigurarea unui grad ridicat de accesibilitate, informațiile vor fi afișate de către autoritățile publice astfel:

1. Secțiunea „Despre instituție” / „Despre noi” / „Minister” / „Prezentare”

1.1. Legislație privind organizarea și funcționarea instituției cu link către fiecare act normativ (disponibil în format electronic) în portalul <http://legislatie.just.ro>.

1.2. Conducere

1.2.1. Conducerea – lista completă a persoanelor cu funcții din conducere, cu nume și prenume. În cazul demnitarilor (miniștrii, secretari de stat, prefecți, directori ai agențiilor/companiilor de stat), a membrilor și directorilor din cadrul companiilor de stat/regiilor autonome, vor fi publicate CV-urile și fotografiile acestora, agenda de lucru precum și atribuțiile acestora.

1.3. Organizare

1.3.1. Regulament de organizare și funcționare. În cazul ministerelor, în această secțiune vor fi publicate și ordinele de Ministru privind stabilirea atribuțiilor pentru fiecare secretar de stat.

1.3.2. **Organigramele instituțiilor** într-un format în care se vor evidenția și actualiza lunar, numele persoanelor care ocupă funcții de conducere, numărul posturilor pe fiecare structură, cu respectarea prevederilor din legislația privitoare la informațiile clasificate. Organigramele instituțiilor vor include link-uri către Regulamentul de organizare și funcționare a instituției, pentru o mai ușoară identificare a atribuțiilor fiecărei structuri din respectiva Organigramă. Modelul în care se vor afișa informațiile este menționat în Anexa prezentului memorandum.

1.3.3. Lista și datele de contact ale instituțiilor care funcționează în subordinea/coordonarea sau sub autoritatea instituției în cauză.

1.3.4. Carieră – publicarea tuturor anunțurilor posturilor scoase la concurs din cadrul respectivei instituții.

1.4. Programe și strategii.

1.5. **Rapoarte și studii**

1.5.1. Rapoarte: Raport anual de activitate corespunzător fiecărui an calendaristic (incluzând și informațiile prevăzute de lege ca făcând parte integrantă din raportul de activitate, precum: raportul anual privind formarea profesională a funcționarilor publici – art. 21 (3) din H.G. 1066/2008 pentru aprobarea Normelor privind formarea profesională a funcționarilor publici, precum și alte rapoarte deținute de instituție și/sau prevăzute de lege, cum ar fi:

- rapoarte anuale de audit;
- rapoarte de progres pe strategiile naționale;
- rapoartele consilierului de etică, etc

1.5.2. Studii: În cadrul acestei secțiuni, vor fi publicate toate **studiile** realizate de respectiva instituție, din resurse proprii, subcontractare, sau din surse externe în scopul creșterii cunoașterii sociale în domeniul respectiv.

2. Secțiunea informații de interes public

2.1. **Solicitarea informațiilor de interes public** – această secțiune va cuprinde atât trimiteri la actele normative din domeniu (cu link către <http://legislatie.just.ro>): Legea nr. 544/2001, normele de aplicare (H.G. 123/2002), Legea reutilizării informațiilor din instituțiile publice, precum și:

- 2.1.1. Numele și prenumele persoanei responsabile de primirea solicitărilor în baza Legii nr. 544/2001 precum și datele de contact.
 - 2.1.2. Formular pentru solicitare în baza Legii nr. 544/2001.
 - 2.1.3. Modalitatea de contestare a deciziei și formulare pentru reclamații administrative (refuz la solicitare și nerăspuns în termen legal).
 - 2.1.4. Lista cu documentele de interes public și lista cu documentele produse/gestionate de instituție conform art. 5, alin.1 lit. g) și h) din legea nr. 544/2001. Pentru realizarea listei cu documentele produse/gestionate, se va folosi nomenclatorul arhivistic pe care fiecare instituție publică trebuie să îl dețină conform Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996. Lista cu documentele de interes public va fi realizată pornind de la lista cu documentele produse/gestionate de instituția respectivă, exceptând cazurile expres prevăzute de lege.
 - 2.1.5. Rapoartele anuale de aplicare a Legii nr. 544/2001. Aceste rapoarte vor fi publicate până cel târziu la data de **1 martie** a fiecărui an, pentru anul precedent, iar această secțiune va cuprinde și o arhivă pentru păstrarea rapoartelor anterioare.
- 2.2. Buletinul informativ al informațiilor de interes public** – conține lista cu informațiile cerute de Legea 544/2001, cu trimiteri (link-uri) către respectivele categorii de informații.
- 2.3. Buget**
- 2.3.1. Bugetul din toate sursele de finanțare și bugetul structurilor aflate sub autoritatea, în subordinea sau în coordonarea respectivei instituții, în format deschis. (începând cu anul 2015)
 - 2.3.2. Situația plăților (execuție bugetară) - fiecare instituție publică va actualiza **lunar** această situație, în format deschis, după formatul din anexa de la prezentului Memorandum, practicat deja de unele instituții centrale (Ministerul Finanțelor Publice).
 - 2.3.3. Situația **drepturilor salariale** stabilite potrivit legii, corespunzătoare funcțiilor prevăzute în organigrama instituțiilor din administrația publică centrală și alte instituții din subordinea/coordonarea/autoritatea acestora, precum și instituțiile prefectului precum și alte drepturi prevăzute de acte normative cu un caracter special de exemplu: parcul auto al instituției, dreptul la mașină de serviciu, locuință de serviciu, costuri de protocol, etc, cu indicarea pentru fiecare informație a cadrului legal (act normativ și articolul), care conferă aceste drepturi. Formularul pentru implementarea acestei prevederi este disponibil în anexa prezentului Memorandum. Această situație va fi realizată începând cu luna **ianuarie 2016**, și va fi publicată pe site-ul fiecărei instituții din administrația publică centrală și alte instituții din subordinea/coordonarea/autoritatea acestora, precum și instituțiile prefectului.
- 2.4. Bilanțuri contabile**
- 2.5. Achiziții publice**
- 2.5.1. Programul anual al achizițiilor publice
 - 2.5.2. Centralizatorul achizițiilor publice, conform Anexei - fiecare autoritate va publica o situație **trimestrială** actualizată în consecință referitoare la contractele de achiziții publice și execuția acestora, cu o valoare de peste **5.000 euro**. Tabelul standardizat cu toate aceste informații, este disponibil la în Anexa prezentului Memorandum.
 - 2.5.3. Fiecare **Autoritate Contractantă** căreia i se aplică Memorandumul va publica contractele de achiziție publică, conform H.G. 901/2015 privind aprobarea Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice și cu aplicarea art. 215 din OUG nr.34/2006 cu modificările și completările ulterioare. Fiecare autoritate contractantă are obligația de a asigura protejarea acelor informații pe care operatorul economic le precizează ca fiind confidențiale, în măsura în care, în mod obiectiv, dezvăluirea acestor informații ar prejudicia interesele legitime ale operatorului economic, în special în ceea ce

privește secretul comercial și proprietatea intelectuală. În cazul clauzelor de confidențialitate, nepublicarea pe site-ul autorității contractate, va fi motivată.

2.6. **Declarații de avere și de interese** ale personalului instituției publice – demnitari, funcționari publici, personal contractual, având arhiva declarațiilor din anii anteriori.

2.7. Toate **modelele de cereri/formulare tipizate** pe care autoritățile administrației publice le solicită a fi completate de către cetățeni sau persoane juridice, în scopul soluționării unor cereri. Fiecare formular va indica **timpul mediu estimativ** pentru completare de către persoana interesată⁵.

3. Contact

3.1. Datele de contact ale autorității: denumire, sediu, numere de telefon/fax, adresă de e-mail oficială a instituției, adresă pagină de internet, instrumente social media (pagină facebook, etc), formular electronic de contact.

3.2. Relații cu presa: persoană desemnată, date de contact.

3.3. Programul de funcționare al instituției.

3.4. Program de audiențe, cu precizarea modului de înscriere pentru audiențe și a datelor de contact pentru înscriere.

3.5. Petiții: adresă de e-mail pentru transmiterea electronică a petițiilor

În același timp, inițiatorii propun promovarea unei imagini unitare și profesioniste, așa cum este subliniat în prevederile **HG nr. 1480/2008** privind implementarea domeniului de **internet gov.ro** la nivelul administrației publice și în **ghidul de identitate vizuală** elaborat de Guvernul României.

Complementar măsurilor dispuse prin prezentul memorandum, cei doi inițiatori, Ministerul pentru Consultare Publică și Cancelaria Primului-Ministru nu se limitează la verificarea implementării acestora, asumându-și și o serie de alte măsuri privind creșterea capacității instituționale și dezvoltarea unei culturi a transparenței prin acțiuni de tipul: organizarea de sesiuni de perfecționare a personalului cu directe atribuții în aplicarea legislației transparenței sau schimburi de bune practici implicând rețeaua de comunicatori din ministere și autorități aflate în subordinea sau coordonarea, atingând astfel, o abordare unitară a accesului la informații de interes public.

V. Concluzii

Având în vedere considerentele exprimate mai sus, propunem aprobarea prezentului Memorandum prin care ministerele, celelalte autorități ale administrației publice centrale și alte instituții din subordinea/coordonarea/autoritatea acestora, precum și instituțiile prefectului, vor eficientiza măsurile de transparență, standardizând afișarea informațiilor de interes public (conținut și loc de afișare în cadrul paginilor de internet) și afișând seria de date solicitate de societatea civilă și publicabile prin legislația în vigoare. Toate acțiunile decurgând din prezentul Memorandum, vor fi puse în aplicare, în termen de două săptămâni de la data publicării sale pe site-ul Guvernului României.

Anexa: „Creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public” face parte integrantă din prezentul Memorandum.

⁵ Acest aspect este unul de natură calitativă, nu de a măsura cronometric acest aspect. Această bună practică este deja implementată în Marea Britanie, fiind un element obligatoriu pentru orice tipizat.